

Voorleesverhaal

**VADERS
VOOR
LEZEN**

2014 • 2015

SCHOOLZIEK

van

JOZUA DOUGLAS

Schoolziek

Als het op schoolziektes aankomt, ben ik een echte deskundige. Ik weet precies hoe je kunt doen alsof je ziek bent. Echt waar, ik ken alle trucjes.

Ik weet hoe je kots kunt maken van restjes spaghetti, cornflakes, geprakte bananen en chocolademelk. (Goed mixen en dan even opwarmen in de pan. Kots is nooit koud!)

Ik kan heel overtuigend hoesten. Heel hard en diep, hijgend, piepend, hikkend en stikkend. En mocht dat niet werken, dan heb ik altijd wel ergens een pakje niespoeder liggen.

Ik weet hoe je je ouders voor de gek houdt met een koortsthermometer. (Ga voor je de thermometer in je mond doet even naar de badkamer, neem een slok warm water – niet te heet! – en houd dat onder je tong terwijl je de temperatuur meet.)

Je kunt je gezicht ook opwarmen met een kruik of een föhn. Sprenkel wat druppeltjes warm water op je voorhoofd, zodat het lijkt of je zweet. En als ze dan een hand op je gezicht leggen, zeg je: ‘Oeh, koud.’

Sommigen zeggen dat je met een vloeipapiertje onder je tong lijkkleek wegtrekt, maar dat heb ik nooit geprobeerd.

Ik ken alle trucjes, maar ik heb ze nooit gebruikt. Ik heb nooit gedaan of ik ziek was. Ik zou niet durven.

Als ik alleen al denk aan het verschrikkelijke verhaal van mijn opa, lopen de rillingen over mijn rug. Hij heeft het me wel drie keer verteld. Het is echt gebeurd, dat weet ik zeker (mijn opa zou nooit tegen mij liegen).

‘Als je denkt dat het bij jou op school niet zo leuk is, dan zou je maar eens een tijdmachine moeten bouwen,’ zei mijn opa. ‘Ga terug naar 1928 en kom dan een dagje naast me zitten. Je zou geschokt zijn. Je zou je ogen niet geloven. Je zou het in je broek doen van angst. School was verschrikkelijk.’

Mijn opa was een moment stil. Het was of hij alles wat hij in die jaren had meegemaakt weer even heel levendig voor zich zag. ‘Heb je dat boek van Roald Dahl wel eens gelezen?’ vroeg hij. ‘Dat boek waarin hij vertelt over zijn eigen jeugd? Over de verschrikkelijke schoolmeesters die hij had? Duivelse mannen waren het, met kaarsrechte scheidingen, vuurrode snorren en woeste gezichten. Mannen die ervan genoten om kinderen af te ranselen met hun wandelstok. Ik verzeker je: daar is geen woord van gelogen.’

Mijn opa keek me strak aan om te zien of ik had begrepen wat hij bedoelde.

‘Onze meester was al net zo erg,’ ging hij verder. ‘Zijn straffen waren meedogenloos. Hoewel het ook in die tijd al verboden was om kinderen te slaan, deed hij het toch. En er was niemand die er wat van zei.

Als jij thuis vertelt dat de meester je heeft geslagen, belt je vader de politie. En als blijkt dat het waar is, dan heeft de meester een groot probleem. Hij wordt waarschijnlijk ontslagen en mag dan nooit meer lesgeven. Als ik vroeger thuis kwam met rode striemen op mijn billen, zei mijn vader: “Als het nog één keer gebeurt, krijg je van mij ook nog een pak slaag.”

Je moest dus goed opletten dat je geen foutje maakte. En dat was nog niet zo makkelijk. Je kreeg al straf als je een beetje zat te wiebelen op je stoel. Wij moesten de hele dag rechtop zitten met onze armen over elkaar. “Mooi zitten,” noemden ze dat. Doodstil zaten we in de klas. Op ons mooist, met onze keurige kleren en onze keurig geknipte kapsels. Uren lang zaten we zo in propvolle klassen op keiharde houten banken.

De meester zat op een klein podium zijn pijp te roken. Als we aan het werk waren, loerde hij telkens in het rond in de hoop dat hij ons kon betrappen op iets wat niet mocht.

Als je bijvoorbeeld per ongeluk vergat je armen over elkaar te doen, was je meteen de sigaar.

Of als je even opzij keek, omdat de jongen naast je stiekem tegen je benen zat te schoppen.

Of als je even zat te dromen omdat je aan de cadeaus dacht die je voor je verjaardag wilde vragen.

Als je geluk had moest je een uur met je gezicht naar het bord staan met een stapel zware boeken in je handen. Soms kreeg je ook een bord om je nek waarop stond: Ik ben dom.

En als je pech had, kreeg je slaag.

In die tijd schreven we met een kroontjespen die je telkens opnieuw in je inkt-potje moest dopen. Wie een inktvlek maakte in zijn schrift, kreeg altijd slaag. Daar kon je zeker van zijn. Tien keiharde kletsen met een liniaal op je blote billen.

Ik had zo’n inktvlek gemaakt in mijn schrift. De meester had het nog niet gezien, maar hij zou er gauw genoeg achter komen.

Ik was als de dood.

Ik wist wat er zou gebeuren als ik de volgende dag op school kwam.

Hij zou me na de les bij zich roepen in zijn kantoortje. Hij zou zeggen dat ik mijn broek moest laten zakken en voorover buigen. En dan zou hij me tien keiharde kletsen geven.

De pijn was vreselijk. Hels, brandend en stekend. Alsof je door een slang gebeten werd. En dat tien keer achter elkaar. Je kon minstens drie dagen niet meer normaal lopen of zitten.

Dus besloot ik te spijbelen.

Ik zou doen of ik ziek was. Ik zou een paar dagen thuis blijven. Misschien zou de meester het vergeten. Misschien kon ik er nog onderuit komen.

Dat was een enorme vergissing.'

Mijn opa zweeg een moment.

'Wil je thee?' vroeg hij. Hij stond langzaam op uit zijn stoel.

Ik knikte.

Dat deed hij altijd als hij een verhaal vertelde. Volgens mij deed hij het expres.

Net als het spannend werd, ging hij thee zetten.

Ik liep achter hem aan de keuken in.

'Het schijnt dat het helpt om uien onder je oksels te doen,' zei mijn opa. 'Je moet ze wel eerst pellen natuurlijk. En dan een half uur onder beide oksels een. Daar krijg je koorts van.'

'En?' vroeg ik nieuwsgierig. 'Werkt het?'

Mijn opa haalde zijn schouders op. 'Ik heb het nooit geprobeerd. Na die ene keer heb ik nooit meer gedaan of ik ziek was.'

Ik wilde ontzettend graag weten wat er was gebeurd, maar ik hield me in. Mijn opa zou pas verder vertellen als de thee klaar was.

Ik keek hoe hij kokend water in de mokken schonk.

'Kruidenthee,' zei hij met een glimlach. 'Zodat je niet ziek wordt.'

Ik liep achter hem aan naar de woonkamer.

Hij zette de mokken op tafel en ging weer in zijn stoel zitten.

'Ik woonde in die tijd bij mijn oom en tante in Amsterdam,' zei hij terwijl hij in zijn thee roerde. 'Mijn ouders gingen voor een paar maanden naar Nederlands Indië, tegenwoordig is dat Indonesië. Mijn vader had daar een belangrijke baan in de mijnbouw.'

Ik vond het verschrikkelijk bij mijn oom en tante. Mijn oom was net zo streng als de meester. Alleen sloeg hij je met een pollepel in plaats van een liniaal.'

Weer was hij even stil.

Hij nam een voorzichtige slok van zijn thee en ging toen plotseling verder.

'Ik had dus besloten dat ik een dagje ziek zou zijn,' zei hij. 'Ik moest ontzettend goed mijn best doen. Als mijn plan mislukte, kreeg ik twee keer straf. Eerst van mijn oom en dan later nog eens van de meester.'

Toch besloot ik dat ik het zou proberen. Ik kon best goed toneel spelen. Maar er was een probleem: mijn oom was dokter. Hij kende alle ziektes die er

maar bestonden. Je hield hem dus niet zo gemakkelijk voor de gek.

Gelukkig vertrok mijn oom al vroeg naar het ziekenhuis, waar hij werkte. Als ik 's ochtends naar school ging, was hij al weg. Als ik niet op tijd uit bed kwam, wekte mijn tante me meestal. En die geloofde alles.

Ik zette de wekker, zodat ik op tijd wakker zou zijn en ik me een beetje kon voorbereiden op mijn rol.

Ik dacht aan alle keren dat ik ziek was geweest en stelde me voor dat het nu tien keer zo erg was. Ik schraapte mijn keel een paar keer, zodat die een beetje schor klonk. Ik verwarmde mijn voorhoofd met een hete kruik. En daarna sprenkelde ik wat waterdruppeltjes op mijn voorhoofd.

Ik lag net weer in bed, toen mijn tante mijn slaapkamer binnenstormde.

'Jacob!'

Ze klonk een beetje paniekerig. Maar zo klonk ze altijd. Ze was altijd onrustig en bezorgd. Zelfs als ze zei: "Ik denk dat ik maar eens naar bed ga," klonk het alsof ze de trein zou missen.

Ik schraapte mijn keel.

"Ik voel me niet zo lekker," zei ik schor.

"Je hebt nog maar een half uur," riep mijn tante. "Schiet op."

Ik kreunde en keek haar wazig aan met mijn ogen half gesloten.

"Ben je ziek?" vroeg mijn tante.

Ze wachtte niet op antwoord en legde meteen haar hand op mijn voorhoofd.

"Hmm, je voelt inderdaad een beetje warm," zei ze. "Misschien is het beter als je vandaag thuis blijft."

Op dat moment hoorden we de voordeur slaan.

"Johanna?" Er klonk een stem van beneden.

Ik verstijfde.

Het was mijn oom! Waarom was hij teruggekomen? Waarom uitgerekend vandaag?

"Ik ben op Jacobs kamer," riep mijn tante.

Er klonken zware voetstappen op de trap. En even later stapte mijn oom mijn slaapkamer binnen.

Ik hield mijn adem in.

Mijn oom was een enorme man met een groot gezicht. Hij had pafferige hangwangen en koele blauwe ogen, waarmee hij je minachtend aan kon kijken. Zijn dunner wordende haar glom en was strak achterovergekamd met een dikke klodder brillantine.

Als hij binnenkwam was het of er een reus de kamer betrad. Nu leek hij alleen

maar groter met zijn lange jas en zijn hoed nog op zijn hoofd. Tussen zijn vlezige vingers lag een dikke sigaar.

“Ik ben mijn agenda vergeten,” zei hij tegen mijn tante.

Verder kwam hij niet. Mijn oom keek mij doordringend aan. Hij nam een trek van zijn sigaar en blies de rook vrijwel direct weer uit.

“Moet hij niet naar school?” vroeg hij met een kille stem.

“Hij is ziek,” zei mijn tante.

Mijn oom liep naar mijn bed.

Ik probeerde uit alle macht ziek te kijken, maar dat is lastig als je bang bent.

“Trek je pyjama uit,” zei hij.

Ik deed wat hij zei. Mijn hart ging enorm te keer. Hoe goed ik ook toneel zou spelen. Mijn oom zou het in de gaten hebben. Ik was niet ziek en daar zou hij gauw genoeg achter komen.

Mijn oom knielde neer bij het bed. Hij nam mijn hoofd tussen zijn enorme handen en keek me strak aan, zijn sigaar bungelend tussen zijn lippen. Ik voelde de scherpe rook in mijn neus prikken.

“Steek je tong uit,” beval hij.

Hij bekeek mijn keel en gromde iets onverstaanbaars.

Daarna klopte en drukte hij op mijn buik. “Doet dit pijn?” vroeg hij.

“Au,” riep ik.

“En hier?”

“Ja, au, au, au,” gilte ik.

Mijn oom stond op en voelde nog even aan mijn voorhoofd, die waarschijnlijk al lang weer was afgekoeld.

“Hij moet naar het ziekenhuis,” zei hij, terwijl hij mij strak aankeek. “Het is ernstig.”

Mijn hart sloeg een moment over. Dit kon niet waar zijn. Dacht hij echt dat ik ziek was?

“Wa-wa-wat heb ik dan,” vroeg ik angstig.

Maar mijn oom antwoordde niet.

“Weet jij waar ik mijn agenda heb gelaten?” vroeg hij aan mijn tante.

Mijn tante vertelde het hem en toen draaide hij zich om en liep weg.

Mijn opa stopte even met vertellen en staarde een moment zwijgend uit het raam.

‘Waarom zei je het niet gewoon?’ vroeg ik.

‘Dat durfde ik niet,’ antwoordde mijn opa. ‘Mijn oom was verschrikkelijk en ik wilde natuurlijk ook niet naar school.’

Mijn opa nam een slokje thee en zette het kopje terug op tafel.

‘Ik kon niet meer terug,’ zei hij. ‘Ik besloot het spel mee te spelen. Het zieken-

huis leek me geen pretje, maar het betekende ook dat ik voorlopig niet naar school hoefde. Tegen de tijd dat ik terug zou komen, was de meester het vast allang vergeten. Hij zou vragen hoe het ging en of ik me al beter voelde. En wie zou een kind dat net uit het ziekenhuis kwam nou een pak slaag geven?' 'Vond je het niet eng?' vroeg ik.

'Een jongen uit mijn klas had ook een tijdje in het ziekenhuis gelegen,' zei mijn opa. 'Hij zei dat het best mee viel. Je hoefde alleen maar in bed te liggen. Je kreeg kaarten en cadeautjes en je hoefde niet naar school. Dat leek me wel wat.

Maar dat bleek een vergissing.

In het begin leek het geweldig. De zusters waren ontzettend aardig. Ik kreeg eten op bed, en kon kletsen met de andere jongens op de zaal.

Maar toen kwam mijn oom. Ik had hem nog nooit gezien in zijn witte jas en witte muts. Er stond een verpleegster naast hem. Ze had een spuit in haar hand.

"Ik ga je opereren," zei mijn oom. "Je hebt blindedarmontsteking. Ik ga hem eruit halen."

Ik voelde het bloed uit mijn gezicht wegtrekken.

Ik voelde me misselijk worden.

Mijn hart had nog nooit zo snel geslagen. Nog nooit was ik zo bang geweest. Wat moest ik doen? Als ik hem nu vertelde dat ik niet echt ziek was, zou hij ontploffen. Misschien zou hij me het huis uit gooien en me naar een tehuis voor weeskinderen brengen. Maar als ik niets zei, zou hij me opereren terwijl ik helemaal niet ziek was.

De verpleegster hield de spuit omhoog en tikte er tegenaan.

Ik hapte naar adem.

"Ik ben niet ziek!" gilte ik.

"Weet ik," antwoordde mijn oom met een grijns.

Ik was geschokt.

Ik keek mijn oom met open mond aan. Hij wist het? En toch ging hij me opereren?

Toen voelde ik een prikje in mijn arm en werd alles zwart.

'Heeft hij echt je blinde darm eruit gehaald?' vroeg ik ongelovig.

Mijn opa knikte. 'Een blinde darm is een raar dingetje. Het is het kleine wormvormige uiteinde van je dikke darm. Het is nutteloos. Je hebt hem nergens voor nodig.'

'Maar dan ga je hem toch niet zomaar weghalen?' riep ik geschokt.

'Een blinde darm kan ontstoken raken,' zei mijn opa. 'Je kunt daar heel erg ziek van worden. In die tijd kon je er zelfs dood aan gaan. Veel dokters vonden

het daarom een goed idee om hem er maar vast uit te halen. Gewoon voor de zekerheid. Ik heb het mijn oom later nog wel eens gevraagd. Hij lachte en zei toen dat het hem wel een goede straf leek voor iemand die schoolziek was.’

Ik zei niets.

‘Ik heb daarna nooit meer gespijbeld,’ zei mijn opa.

Ik knikte en ik wist zeker dat ik het ook nooit meer zou proberen. •

Jozua Douglas

Wat vond jij van dit voorleesverhaal?

Deel jouw voorleesmoment (foto) en je mening over het voorgelezen verhaal met ons op @vvlezen onder vermelding van @<bedrijf waar je werkt> en maak kans op een mooie prijs!

WWW.VADERSVOORLEZEN.NL

Colofon

Dit verhaal is een uitgave van de Leescoalitie. Tekst: Jozua Douglas Met dank aan: Uitgeverij De Fontein. Vormgeving: Moker Ontwerp